

Living Danube Limes

**Валоризиране на културното наследство и
насърчаване на устойчивия туризъм чрез
съживяване на общото наследство по
Дунавския
лимес като основа за културен маршрут**

БЮЛЕТИН

Издание #5

Ноември/Декември 2022

Interreg

Danube Transnational Programme

Living Danube Limes

ЕДИН УСПЕШЕН ПРОЕКТ

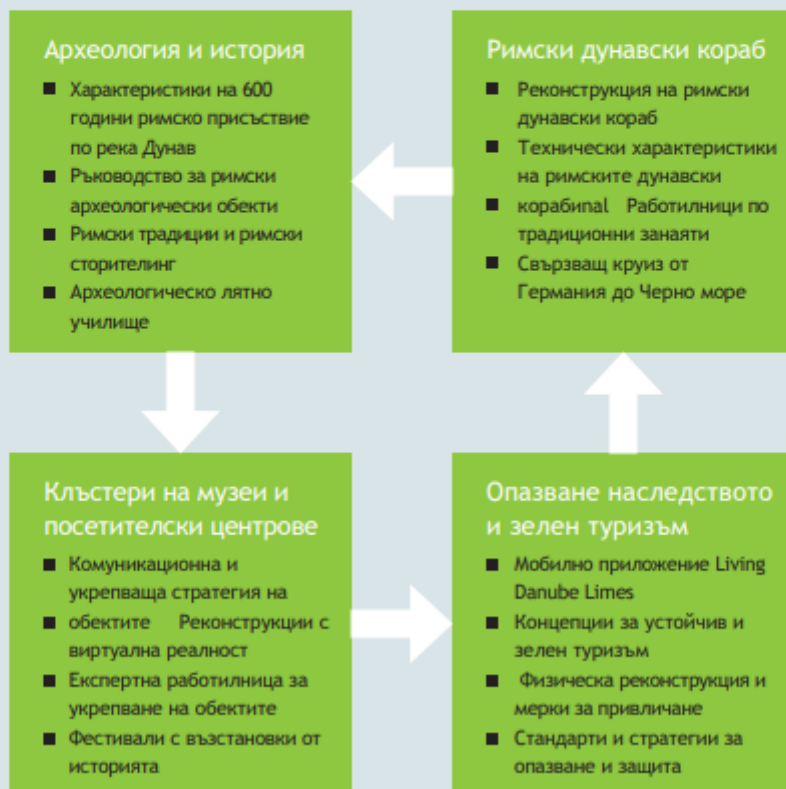
В последния бюлетин бихме искали да погледнем назад през тези 2 и половина години на успешно изпълнение на множество дейности по нашия проект Living Danube Limes.

Главната цел на Living Danube Limes е да укрепи Дунавския регион чрез споделеното му културно наследство, особено римското, представляващо основно северната граница на Римската империя. Това наследство свързва модерните държави по поречието на Дунав. Нашият проект се опита да направи това споделено римско наследство и история по-видими, по-усетени и по-включващи. Затова ние свързахме академични проучвания, представяне и съхраняване с мерки по популяризиране и поощряване за оживяването на римското минало – както на сушата, така и по Дунав с реликвата на римската патрулна лодка „Danuvina Alacris, която пътува от Германия до Румъния през лятото и есента на 2022г. и свързва партньорските държави чрез тяхната обща римска история.

Четири основни части на „Живият Дунавски лимес“ са тясно свързани, както е представено на графиката и както ще бъде обяснено по-долу. Този бюлетин ще започне с една от най-успешните инициативи на проекта – Свързващия круиз от Германия до Румъния.

Структура и теми

Living Danube Limes надгражда историята и археологията на римския дунавски регион, укрепва структурата на музеите и посетителските центрове по поречието на Дунав и разработва концепции за поддържане и опазване на римското наследство, както и за зелен и устойчив туризъм. Напълно функционираща реконструкция на римски дунавски патрулен кораб от 4 век ще свърже физически съвременните дунавски страни и римското наследство помежду им в 21 век.

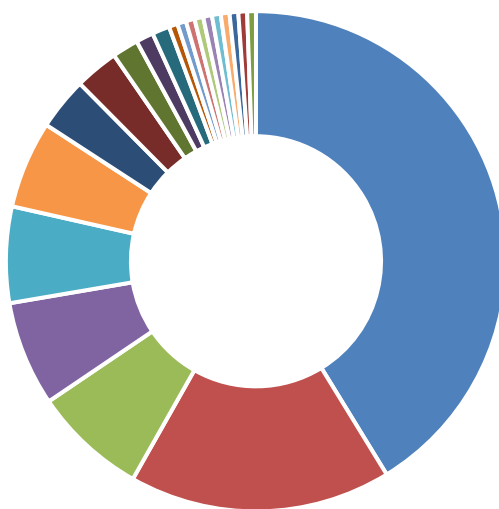

СВЪРЗАЩ КРУИЗ 2022 – WPT2 КЛЪСТЕР НА МУЗЕИ И ПОСЕТИТЕЛСКИ ЦЕНТРОВЕ

Началото на най-голямото събитие по Living Danube Limes не започна изобщо по плановете – ниските води на Дунав препятстваха старта в Инголцат в Германия, и доведоха „Danuvina Alacris“ в последната минута до Келхайм, където тя успя да започне своето дълго пътешествие след откриващия фестивал на 15-ти юли. Въпреки това, круизът започна и се отправи на своето пътешествие по следващите 2600 километра до крайната си точка в Хърсово, Румъния на 18-ти октомври. Първоначалният план да се измени целия път до Черно море трябваше да бъде изоставен заради войната в Украйна поради опасения за сигурността на екипажа и кораба.

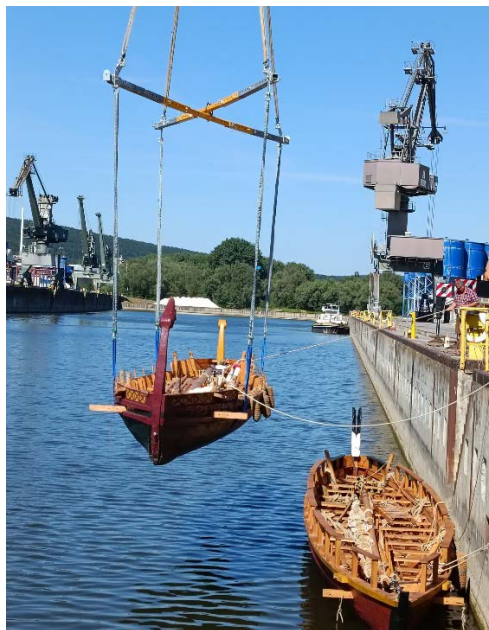
Екипажът на „Danuvina Alacris“ е от максимум 28 човека, включително кормчията и лоцмана. През по-голяма част от плаването, екипажът не беше в пълен състав, където гребците прекарваха до 16 часа на ден. Гребците, чийто брой достигна почти 200 и прекараха по една, две или повече седмици от средата на юли до средата на октомври, дойдоха от цял свят, както е представено на таблицата долу. В допълнение към тях, местни жители се включваха на място за по няколко дни – разбирайки колко уникална възможност е да се включат в круиза, когато „Danuvina Alacris“ преминаваше покрай техните брегове на Дунав – ето защо долната графика представя само малка част от държавите на произход на гребците. Бяхме много впечатлени от това, че хора от Австралия и САЩ се включиха. За да покажем част от атмосферата, сме подбрали следните снимки от тези великолепни седмици.

Участници в свързващия круиз 2022 - Държави

■ Австрия	■ Германия	■ Великобритания
■ България	■ Сърбия	■ Словакия
■ Италия	■ Унгария	■ Ирландия
■ Белгия	■ Испания	■ Австралия
■ Хърватия	■ Чехия	■ Лихтенщайн
■ Литва	■ Черна гора	■ Нидерландия
■ Румъния	■ САЩ	■ Швейцария

Свързващият круиз в снимки

©Маргит Шедел

©Александър Хилверда

В Германия „Danuvina Alacris“ беше придружавана от „F.A.N.“, лодка от клас „Оберцим“, на Университета в Ерланген. В някои етапи повечето участници бяха облечени като римляни, а в други се търсеше вниманието на наблюдателите по въпроси като вписването на римския лимес като Световно културно наследство на ЮНЕСКО.

©Тайхман

©Алфред Хорак

© Технически университет-Братислава, Факултет по архитектура и дизайн © Маргарета Мусилова

Където и да отивахме, получавахме радушно посрещане – в този случай- около Братислава.

© Милотай Рихард

©Софи Хусар

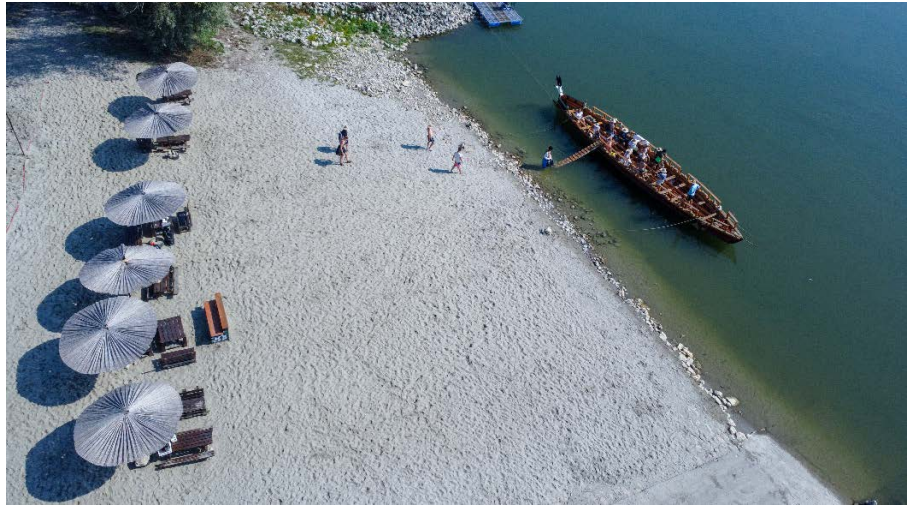
Все още не знаем защо капитанът трябваше да напусне лодката при Естергом в Унгария – една от многото оставащи загадки на свързващия круиз. Между другото, времето не беше винаги само слънчево... но беше, когато минавахме през центъра на Будапеща.

©Адам Палволги, Золтан Диня

© Рита Данкович

© Институт по археология на Република Хърватия

© Институт по археология на Република Хърватия

©Марко Йелусич

По пътя от Хърватия до Сърбия, винаги следвайки щъркела, и преминавайки първия шлюз в Сърбия, Железни врата 1.

©Ана Кейзер

©Маргарита Борисова

©Национален туристически клъстер „Българският пътеводител“

Радушно посрещане по време на Късноантичния римски фестивал „Бонония оживява“ във Видин, България въпреки дъждовното време.

През следващите дни слънчевото време дори накара някои смели гребци да поплуват в Дунава през октомври.

©Ана Кейзер

Последни впечатления от свързващия круиз в Румъния – включващи римския фестивал в пилотния обект в Расово.

©Адриан Радулеску

©Адриан Радулеску

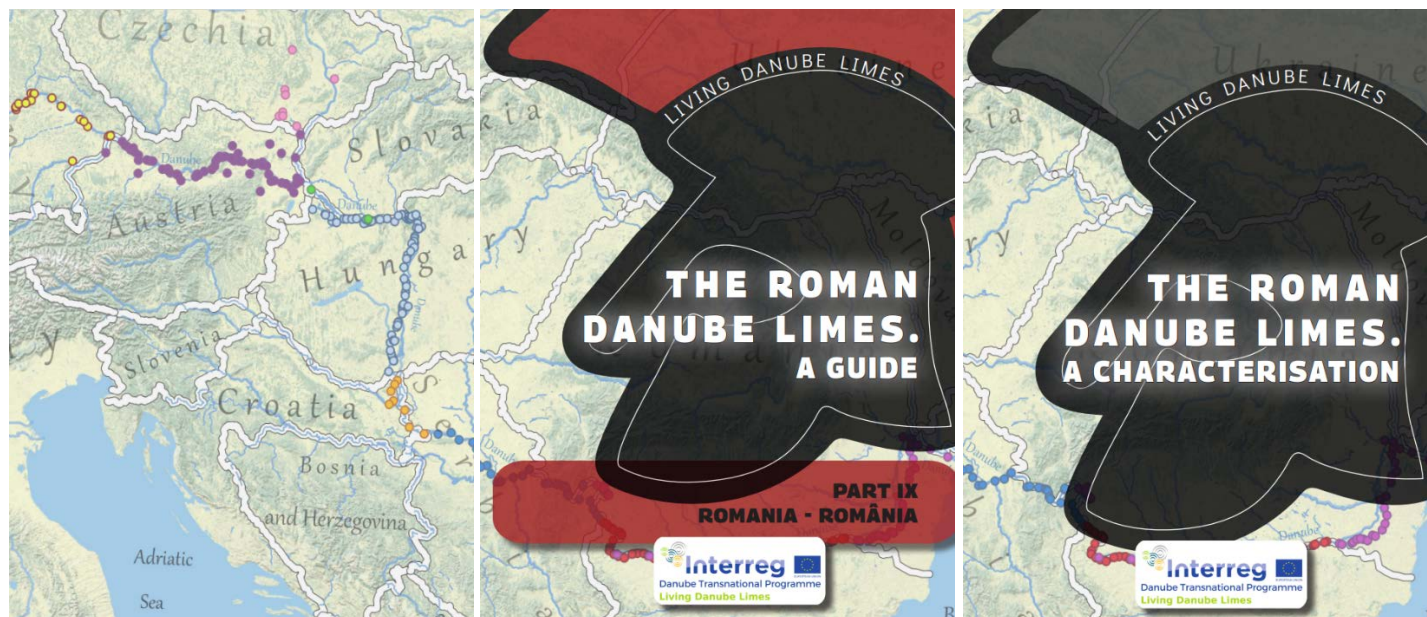
WPT1 – АРХЕОЛОГИЯ И ИСТОРИЯ

Избрани моменти

Трите момента, които искаме да представим в това издание на бюлетина са двете книжки на тема дунавски лимес, археологическото лятно училище във Виминациум, Сърбия, и георадарните проучвания, проведени в избрани пилотни обекти в източната част на Дунавския регион.

Пътеводители от Германия до Румъния

Двете книжки, които са достъпни онлайн, представят Дунавския лимес пред заинтересованата публика. Първата е характеристика, включваща извори, които хвърлят светлина върху римската история на Дунавския лимес, облика и развитието на целия регион, както и отговорят на въпроса дали Дунавът е бил повече преграда или свързваща река през Античността. Представени са и различни аспекти от римския живот по лимеса – от военни, технически, икономически и търговски проблеми до такива на семейния живот, облеклото, вярванията и религията. Втората книжка се състои от десет части, разделени по партньорски държави, които изреждат и описват най-важните римски останки в отделните страни, превръщайки я в почти традиционен пътеводител. Двете книжки дават леснодостъпен общ поглед върху целия регион на Дунавския лимес.

Археологическо лятно училище „Viminacium“ 2021

Заради пандемията археологическото лятно училище във Виминациум беше преустроено в онлайн вариант с 30 участника от 12 държави, включително от Турция и Южна Корея. Една от задачите, които бяха поставени на участниците беше интерпретацията на няколко снимки от зоните, които бяха изследвани с георадар. Това беше подготвящ етап за втората фаза на лятното училище, която се осъществи на място, във Виминациум, по-късно през 2021г. От 30-те участника в първата фаза, седем се включиха във втората. Програмата се изпълни в рамките на четири дни. Първите два включваха дейности в Археологическия парк „Виминациум“ и в центъра за посещения и изследвания. Участниците се запознаха с няколко основни момента в съвременната археология в Сърбия през призмата на Виминациум:

- Представяне и туристическо разработване на културно наследство чрез нови технологии
- Справяне с научни предизвикателства, комбинирани с туристическите изисквания в съвременна Сърбия – Центърът за научни изследвания и посещения във Виминациум “Domus Scientiarum”
- Георадарни изследвания – презентации на работилницата на открито и на работилницата по обработка на данни

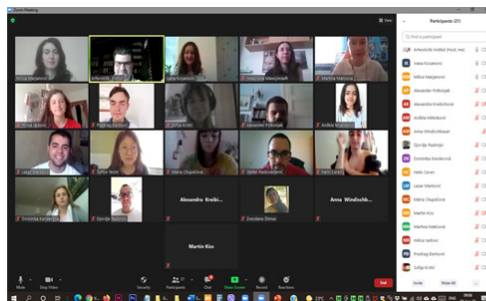
Последните два дни на училището бяха отделени за екскурзии до Железни врата и до Рам/Ледерата – най-важните обекти от сръбската част на лимеса.

LIVING DANUBE LIMES PROJECT

*How to make invisible - visible
Archeological Methodology and Presentation
in the Digital era*

Viminacium Summer school 14-18 June 2021

© Институт по археология-Белград

Геопроучване на пилотни обекти през 2021г.

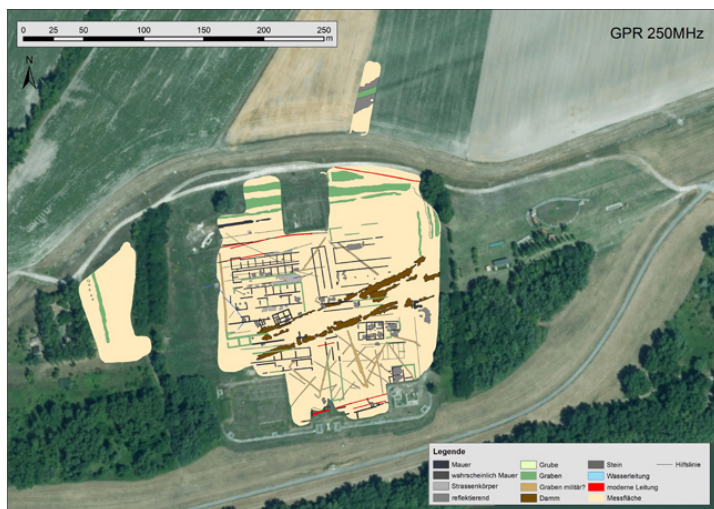
За геопроучванията Института „Болцман“ използва най-модерните методи за геофизично проучване – магнитометрия и георадар, за да картографира археологическите следи, които са скрити под земята – без да се правят разкопки.

Тези високочувствителни инструменти могат да засекаат скрити структури, когато техните физически особености контрастират достатъчно на тяхната среда, например при каменни стени и зидарии, ями и огнища.

© Институт „Болцман“: Археологическо геофизично проучване по проекта Living Danube Limes

Така структурите под земята могат да станат видими и да се интерпретират, както е посочено долу. Това не само дава обяснение за римските останки и да допълни представите ни за Дунавския регион, но също и да даде ценно знание за мерките за опазване, които трябва да се въведат за неразкритите археологически ценности.

© Институт „Болцман“. Вляво: Изглед от георадарното проучване с антени 250 MHz; вдясно: археологическо разчитане на георадарните проучвания на римската крепост при Ижа.

WPT3 – ОПАЗВАНЕ НА КУЛТУРНО НАСЛЕДСТВО И ЗЕЛЕН ТУРИЗЪМ

Избрани моменти

Двата момента, които избрахме от последния стълб на проекта, който обединява всичко разработено в предишните работни пакети, е мобилното приложение Living Danube Limes и устойчивите мерки за опазване на културно наследство.

Мобилно приложение Living Danube Limes

Drobeta

 Basic information

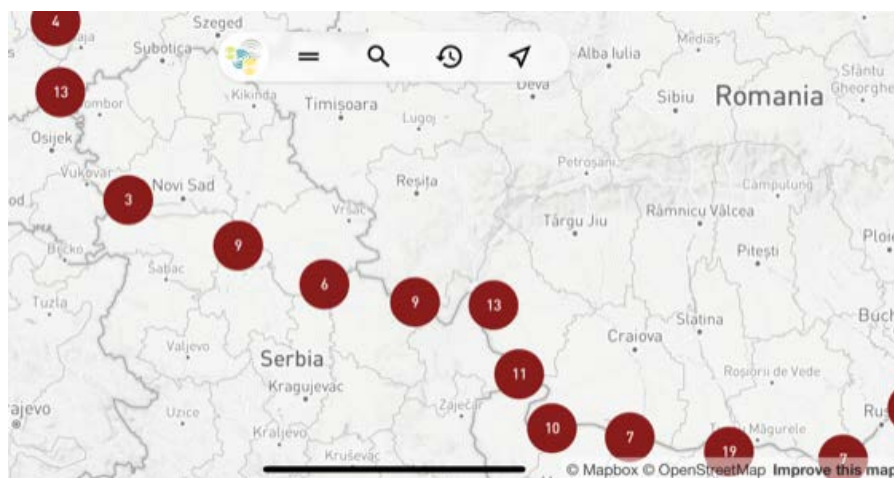
 Gallery

 Archaeological remains

 Remarks

Placed across the fortification Pontes/Transdrobeta, the Roman fort from Drobeta was built with the purpose of protecting the northern head of the Roman stone bridge, built at the order of Emperor Trajan, between the two Dacian wars.

Мобилното приложение позволява лесен достъп до събраната информация за пътеводителите, римската история и археология, местните традиции, музеите, обществения транспорт, както и информация за реликата на патрулната лодка „Danuvina Alacris“. Приложението е проектирано като мобилен гид, базиран на дигитални карти, представящи повече от 350 археологически обекта по поречието на Дунав. Реконструкциите с виртуална реалност, направени по проект Living Danube Limes са достъпни в приложението, заедно с многото снимки, направени от проектните партньори, давайки на потребителите първо впечатление за това какво ги очаква на място. Мобилното приложение е достъпно на английски език и на всички езици на проектните партньори.

Защита на културно наследство

Когато става въпрос за защита на римското културно наследство от бедствия, иманярство или незаконна търговия на антики, подготовката е от изключителна важност. Подчертаваме това в нашата инфографика долу (достъпна само на английски език), която изобразява цикъла на управление за готовност при всяка заплаха за културни ценности.

RESPECT AND PROTECT THE ROMAN HERITAGE

- ! It has Survived for 2000 Years – Keep it Safe for the Next Millenia
- ◆ It Connects the Modern Danube Region Countries
- ◆ It is all about People – Past, Present and Future

PREPAREDNESS

Contingency /
emergency planning
Prepare for the worst imaginable
Warning and evacuation

RESPONSE

Secure safety and rescue lives
Execute prepared emergency plan
Immediate interventions for
cultural heritage

MITIGATION

Hazard assessment
Vulnerability assessment
Structural and non-
structural measures

RECOVERY

Post-event on-site damage
and risk assessment
Secure and stabilise
Restoration

ПОСЕТЕТЕ НИ

<http://www.interreg-danube.eu/approved-projects/living-danube-limes>

@LivingDanubeLimes

@livingdanubelimes

@Living Danube Limes

@DanubeDtp

Interreg

EUROPEAN UNION

Danube Transnational Programme Living Danube Limes

